

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 226. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381308140352/facsimile.pdf> (tilgået 25. juni 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

S. 145 L. 13. *skiøge*] rettet i Hs. fra *skiøger*.

S. 145 L. 14. *faar . . en serch*] ∴: „bliver kagstrøgen“, jfr. „faa en ny Skjorte“ = blive hudstrøgen, se Noten til S. 97 L. 7. G retter til: *faar . . en rød serck*. — sst.: *det*] „dit“.

S. 145 L. 15 f. *mandelig var sig selff*] ∴: „man skal vare sig selv mandelig“; G (RT) retter uden Hjemmel *mandelig* til *huer mand*.

S. 145 L. 22 f. *den calent boeg som ieg haffuer skreffuet dem til gode*] denne Kalentbog er nu kun bevaret i „Formula visitationis provincialis“ (1543, Tryk fra 1555) under Titlen: *De Collatione parochorum seu de provinciali Synodo*, men rimeligvis har den tidligere været udgivet selvstændig som en af Palladius' Expeditiones pro pastoribus. Optrykt i Danske Kirkelove II. 30 ff.

S. 145 L. 26. **aar*] Hs. *Aaa*.

S. 145 L. 31. (Provstens) *affskorn tieniste udj ordinantzen*] se Bind I. 220 L. 23 ff.

S. 146 L. 1 f. *den proustbog som ieg haffuer ocsaa skreffuet dem oc eder alle til gode*] dette er den ovl. omtalte „Formula visitationis provincialis“ 1543, udgivet paa Foranledning af Provst Melchior Jensen i Raklev; kun bevaret i det af Bispemødet i Kbh. 1555 foranledigede Optryk. Jfr. Indl. foran S. 2 f. og Tillægget ndf. S. 237.

Til Illustration af Forholdet mellem Visitatsbogen og Provstebogen skal eksempelvis anføres Stykket om „Locus“ (Udg. 1555, Bl. A 5v), der kan jævnføres med Visitatsbogen foran S. 146 L. 5 ff.

Poterit semper domi suæ pernoctare, et summo mane, in curru vel in equo, se ad Ecclesiam visitandam conferre, ne nimiis sumptibus Ecclesia grauetur, quod quidam futurum suspicantur. Nec vltra duas aut tres horas apud tutores manendum est, ne ventris causa visitationem institutam esse causentur et calumnientur. Illud summe cauendum est, ne quisquam inuitetur ad prandium, quasi sub pretextu et nomine præpositi, ne graues tandem Ecclesiæ sumptus perturbent ac destruant visitationem. Si quos volunt Tutores inuitare, faciant id ex priuato, vel suo nomine, non præpositi, ne prandii sumptus in magnam pecuniæ summam contrahatur. Imo meum consilium est, vt mox a prandio curet subduci rationem, vt certo sciat, quanti constiterit Ecclesiæ prandium quod sumpserat, ne mendacis eum circumueniant alicubi callidi Tutores et apud præfectum regium, cui commissum est hoc munus, vt bonorum Ecclesiasticorum rationem habeat, accusent, ac visitationem Ecclesiarum impediant ac remorentur. Tales enim sumptuosi præpositi prebent occasionem huius mali, quod Ecclesiæ Christi, deinde miseri parochi quibusdam aulicis, vt vocant, præpositis seu potius asinis onerentur et grauentur.